

Brüssel, 27. november 2025
(OR. en)

15807/25

LIMITE

POLMAR 74
POLGEN 207
COMAR 47
ENV 1263
ENER 615
MAR 165
PECHE 411
RELEX 1541
SUSTDEV 90
TRANS 578
RECH 514
PROCIV 162

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Nõukogu järeldused Euroopa maailmamerepakti kohta
– Heakskiitmine

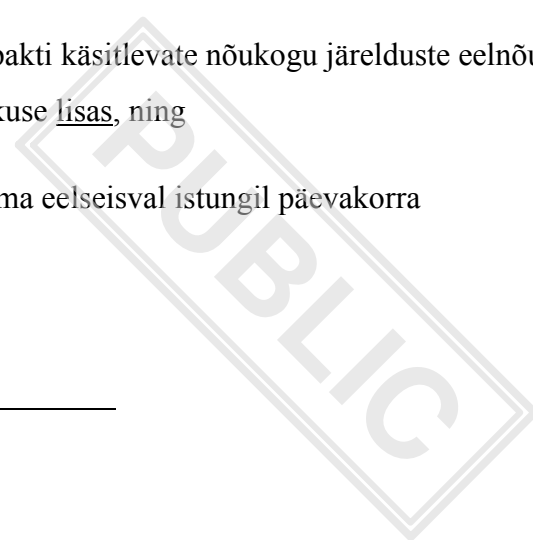
---

1. Komisjon avaldas 5. juunil 2025 teatise Euroopa maailmamerepakti kohta (9876/25). Pärast esimest arvamuste vahetust 11. juulil 2025 merendusküsimuste töörühmas (integreeritud merenduspoliitika) koostas eesistujariik Euroopa maailmamerepakti kohta nõukogu järelduste eelnõu (17. juuli 2025).
2. Merendusküsimuste töörühm (integreeritud merenduspoliitika) analüüsis järelduste eelnõu 24. juulil, 19. septembril, 16. oktoobril ja 14. novembril 2025.
3. Töörühma tasandil jõuti eelnõu teksti suhtes põhimõttelisele kokkuleppele.

4. Seetõttu palutakse alaliste esindajate komiteel:

- kinnitada kokkulepe Euroopa maailmamerepakti käsitlevate nõukogu järelduste eelnõu teksti suhtes, mis on esitatud käesoleva märkuse lisas, ning
- soovitada nõukogul järelduste eelnõu ühel oma eelseisval istungil päevakorra A-punktina heaks kiita.

Eelnõu: nõukogu järelused Euroopa maailmamerepakti kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TULETADES MEELDE

- nõukogu 19. novembri 2019. aasta järeldusi ookeanide ja merede kohta;
- nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“;
- nõukogu 26. mai 2021. aasta järeldusi säästva sinise majanduse kohta: seisund, teadmised, heaolu, sotsiaalne võrdsus;
- nõukogu 18. juuli 2022. aasta järeldusi ELi uute vesiviljeluse strateegiliste suuniste kohta;
- nõukogu 13. detsembri 2022. aasta järeldusi rahvusvahelise ookeanide majandamise kohta ohutute, turvaliste, puhaste, tervete ja säästvalt majandatud ookeanide ja merede nimel;
- nõukogu 24. oktoobri 2023. aasta järeldusi, milles käsitletakse ELi merendusjulgeoleku muudetud strateegiat ja selle tegevuskava;
- Euroopa Ülemkogu 20. märtsi 2025. aasta järeldusi;
- nõukogu 21. oktoobri 2025. aasta järeldusi COP30 kohta;
- nõukogu 21. oktoobri 2025. aasta järeldusi Euroopa veekerksuse strateegia kohta,

1. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon esitas 5. juunil 2025 teatise Euroopa maailmamerepakti kohta ja esitles seda kolmandal ÜRO maailmamerekonverentsil sooviga edendada ELi ja selle liikmesriikide juhtrolli maailmamere majandamises, käsitades seda üldise strateegilise algatusena, mille eesmärk on tugevdada ELi-poolset maailmamere majandamist ning tagada liikmesriikide suveräänsete õiguste ja jurisdiktsiooni, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, eelkõige ÜRO mereõiguse konventsioonist (UNCLOS), alla kuuluvate merealade pikaajaline hea seisund, kestlikkus ja säilenõtkus; ühtlasi RÕHUTAB, et on oluline tagada sidus ja terviklik ELi maailmamerepoliitika raamistik, mis aitab saavutada keskkonnavalaseid, sotsiaalseid ja majanduslikke eesmärke, ei sisalda tarbetuid keerulisi norme, mis piiraksid innovatsiooni ja võimalusi kohaneda muutuvate tingimustega, sidusust ja tõhusat koordineerimist olemasolevate poliitikameetmete ja õigusraamistike vahel, ning edendab koostööd liikmesriikide ja piirkondade vahel; RÕHUTAB, et maailmamerepakt peaks toimima strateegilise ja suunava raamistikuna, mille rakendamisel tuleks austada liikmesriikide pädevust ja riiklikku konteksti;

I. TÕHUSTATUD JUHTIMISRAAMISTIK

2. TERVITAB komisjoni kavatsust esitada maailmamere käsitleva õigusakti ettepanek ning KINNITAB TAAS keskset rolli, mida etendab mereala ruumiline planeerimine kui peamine strateegiline vahend, mille abil lõimida ja koordineerida erinevaid merendustegevusi keskkonnakaitse ja -hoiuga, rakendades seejuures ökosüsteemipõhist lähenemisviisi, ning kui maailmamerepakti eesmärkide integreerimise ja elluviimise vahend; KUTSUB ÜLES tõhustama riikidevahelist koostööd ning piiriülest ja piirkondlikku koostööd, eelkõige piirkondlike merekonventsioonide ja mere vesikonna strateegiate kaudu, ning tugevdama koordineerimist ja valdkondadevahelist koostööd riiklikul tasandil, pöörates erilist tähelepanu Läänemerele, Põhjamerere, Vahemerele, Mustale merele, Atlandi ookeanile ja Põhja-Jäämerele, tunnistades, et koostööd on tähtis teha ka teistes merepiirkondades, kui see on asjakohane; RÕHUTAB, et liikmesriikidele jääb vastutus ja pädevus ruumilise planeerimise eest oma merealadel ning et subsidiaarsust tuleks täielikult austada; KUTSUB komisjoni ja liikmesriike ÜLES kasutama parimal viisil ära olemasolevaid ELi rahastamisvahendeid, et toetada piirkondlikku koostööd mereala ruumilise planeerimise elluviimisel; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni kavatsuse teha ettepanek mereruumi planeerimise direktiivi ja merestrateegia raamdirektiivi läbivaatamiseks; RÕHUTAB, et selliste läbivaatamiste eesmärk peaks olema suurendada sidusust ja edendada lihtsustamist, milleks tuleks eelkõige ühtlustada merestrateegia raamdirektiivi rakendamise tsükleid, et hõlbustada koordineeritud rakendamist liikmesriikide poolt, austades samal ajal täielikult subsidiaarsust ja liikmesriikide pädevust;

3. TERVITAB komisjoni kavatsust tugevdada juhtimisraamistikku maailmamerepakti kaudu ning RÕHUTAB, et on oluline paremini lõimida, koordineerida ja viia paremini kooskõlla mereruumi planeerimise direktiiv, merestrategia raamdirektiiv, looduse taastamise määrus, elupaikade direktiiv¹ ja linnudirektiiv², ühine kalanduspoliitika ning muud asjakohased ELi mere- ja merenduspoliitika, lähtudes rahvusvahelisest õigusest, eelkõige ÜRO mereõiguse konventsioonist; TOOB ESILE, et sellisel lõimimisel tuleks arvesse võtta ka maismaalt lähtuvat survet ning seda, et on oluline kohaldada lähenemisviisi „allikast mereni“ kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi sätetega; RÕHUTAB, et lisaks tuleks seejuures pidada silmas asjakohaseid rannikualade säilenõtkusaspekte, samuti sidusust muude rahvusvaheliste õigusaktidega, ning võtta arvesse ka ELi äärepoolseimate piirkondade konkreetset olukorda; RÕHUTAB vajadust vähendada halduskoormust ja keerukust liikmesriikide, kodanike ja äriühingute jaoks ning vältida aruandlusnõuete dubleerimist;
4. VÕTAB TEADMISEKS Euroopa maailmamerepaktiga seotud elemendid, mis sisalduvad Euroopa Komisjoni ettepanekus järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta; ja RÕHUTAB, et maailmamerepakti rakendamiseks on oluline tagada piisav toetus olemasolevate ELi rahastamisvahendite tõhusa kasutamise ja erainvesteeringute kaasamise kaudu;

---

¹ 92/43/EMÜ.

² 2009/147/EÜ.

II. TERVIKLIK LÄHENEMISVIIS MAAILMAMERE SEISUNDI JA KESTLIKKUSE SUHTES

5. ON ENDISELT sügavalt mures maailmamerd mõjutava ülemaailmse hädaolukorra pärast; RÕHUTAB, et maailmamerepakti raames tuleks keskse tegevusena jätkuvalt kaitsta ja parandada maailmamere seisundit, millest sõltub igasugune maailmamere ressursside kasutamine; TOOB ESILE, et merekeskkond seisab silmitsi suurenevate ohtudega, mis tulenevad reostusest, ressursside liigkasutusest, meie meredes toimuva inimtegevuse mõjudest ja kliimamuutustest; seeläbi satuvad ohtu elatusvahendid, kultuuripärand, rannikukogukondade majanduslik heaolu, elurikkus ja mereökosüsteemide keskne roll 1,5 °C temperatuurieesmärgi saavutamisel;
6. RÕHUTAB, et maailmamere majandamise suhtes on tingimata vaja rakendada terviklikku lähenemisviisi, et kaitsta, säilitada, taastada ning kehtlikult kasutada ja majandada maailmamerd ja selle ökosüsteeme ning meresid ja mereressursse ning tegutseda otsustavalt ja ruttu, laiendades meetmete võtmist selleks, et kiiremini rakendada Kunmingi-Montréal'i üleilmse elurikkuse raamistikku, sealhulgas 2. ja 3. eesmärgi, ning ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030 seoses kohustusega kaitsta tõhusalt vähemalt 30% meie maailmamerealadest, mis hõlmab ka ELi liikmesriikide eesmärgi, et kaitsealadest vähemalt kolmandik – see tähendab ühtlasi 10% liikmesriikide merealadest – oleks 2030. aastaks range kaitse all, kõiki kehtliku arengu eesmärgi nr 14 alleesmärke ja muid omavahel seotud maailmamerealaseid eesmärke, mis on sätestatud ÜRO kehtliku arengu tegevuskavas aastani 2030, ning on tingimata vaja täielikult ja tulemuslikult rakendada UNCLOS'i alusel sõlmitud kokkulepet, mis käsitleb väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkuse kaitset ja kehtlikku kasutamist (BBNJ kokkulepe), maailmas laiemalt ning Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poolt; RÕHUTAB, et ökoloogiliselt representatiivsete, hästi ühendatud ja tõhusalt majandatavate merekaitsealade sidusal võrgustikul, samuti muudel piirkonnapõhistel majandamisvahenditel ja muudel tulemuslikel piirkonnapõhistel kaitsemeetmetel on määrav roll elurikkuse, ökosüsteemide ja toiduvõrkude kaitsmisel ja taastamisel ning need toetavad rannikukogukondi ja kalureid, kuna aitavad taastada ja säilitada mereelustikku kooskõlas asjakohaste ELi õigusaktidega;

7. TUNNISTAB, et mere elurikkuse vähenemine on tingitud inimtegevusest ja selle tagajärgedest, sealhulgas kliimamuutustest; RÕHUTAB, et maailmamere majandamise ning ühise kalanduspoliitika eesmärkide vahel on tugev seos; ühtlasi RÕHUTAB ühise kalanduspoliitika määruse hindamise ja läbivaatamise tähtsust, võttes arvesse selle keskkonnavalast, sotsiaalset ja majanduslikku mõju; RÕHUTAB, et on vaja kiiresti pöörata tagasi mere elurikkuse vähenemise suundumus ja saavutada kõigi liikmesriikide merealade puhul merekeskkonna hea seisund teaduspõhise, ökosüsteemipõhise ja kumulatiivsest mõjust lähtuva lähenemisviisi abil, ning TERVITAB kavandatavat merestrategie raamdirektiivi muutmist, mis läbi soovitakse selgitada selle eesmärgi, sealhulgas kliimamuutustega seotud kaalutluste paremat integreerimist; ning KUTSUB TUNGIVALT ÜLES pöörama erilist tähelepanu edusammude kiirendamisele keskkonnavalast eesmärkide täieliku saavutamise poole püüdel ning rakendamise lihtsustamisele ja halduskoormuse vähendamisele, eelkõige aruandluse ja andmehalduse valdkonnas, seadmata ohtu eelnimetatud direktiivi eesmärgi, merekeskkonna kaitset ja taastamist ning mereressursside kestlikku majandamist; ning TUNNISTAB vajadust lõimida merestrategie raamdirektiiv ning ELi keskkonna-, põllumajandus- ja kalandusraamistikud; ning KUTSUB samuti TUNGIVALT ÜLES parandama sidusust merestrategie raamdirektiivi ja mereruumi planeerimise direktiivi vahel, kohaldades ökosüsteemipõhist lähenemisviisi;

8. RÕHUTAB, et maailmamere majandamise raamistik peaks rajanema järgmistel võtmetähtsusega põhimõtetel: ettevaatusprintsip; lähenemisviis „allikast mereni“, mille puhul käsitletakse reostust veeringe igas etapis alates sisemaa-allikatest kuni avamereni; poliitikakujundamise teaduspõhisus, mille puhul kasutatakse parimad kättesaadavaid teadmisi ja seireandmeid; ökosüsteemipõhine lähenemisviis, mille puhul tunnistatakse, et heas seisundis mereökosüsteemid on mere kestliku kasutamise ja merekeskkonnas esinevate keerukate vastastikuste sõltuvuste eeltingimus ja alus, ning prioriseeritakse terviklikku, integreeritud majandamist; ning põhimõte, et saastaja maksab;

III. KESTLIKU SINIMAJANDUSE EDENDAMINE KONKURENTSIVÕIME SUURENDAMISEKS

9. RÕHUTAB, et maailmamerepakt peaks soodustama ja toetama kestlikku sinimajandust süsinikuheite vähendamise kaudu ning teadusuuringute, innovatsiooni ja investeeringute edendamise kaudu, keskendudes digitaliseerimisele ja taastavale innovatsioonile kooskõlas ELi kliimaneutraalsuse ja looduse taastamise eesmärkidega;

10. TULETADES MEELDE, kui tähtsad on Euroopa meretööstus, laevaehitus, meretransport ja mereteed konkurentsirohkemas maailmas ELi konkurentsivõime, strateegilise autonoomia ja julgeoleku jaoks, ning TUNNISTADES Euroopa laevandusettevõtjate, laevatehaste ja tehnoloogiapakkujate eksperditeadmisi; KUTSUB ÜLES koostama tervikliku tööstusliku merendusstrateegia, et suurendada Euroopa meretööstuse konkurentsivõimet, ning keskenduma seejuures süsinikuheite vähendamisele, digitaliseerimisele, innovatsioonile, nutikale spetsialiseerumisele, teadusuuringutesse investeerimisele, inimväärsetele töökohtadele, oskuste arendamisele, Euroopa merendusvaldkonna idufirmade ja VKEde jaoks riskikapitali kättesaadavuse parandamisele ning partnerlustele, mille abil juhatada sisse üleminek kestlikele tavadele ja suuremale konkurentsivõimele; RÕHUTAB, et on oluline suurendada merendus- ja mereerialade atraktiivsust, ilma et see piiraks kohaldatavate rahvusvaheliste normide kohaldamist; ning ON JÄTKUVALT pühendunud ülemaailmsete laevandusmeetmete edendamisele Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis ja Rahvusvahelises Tööorganisatsioonis, et tagada kogu maailmas võrdsed tingimused;
11. TUNNISTADES Euroopa sadamate strateegilist rolli ülemaailmses kaubanduses ja sõjalises liikuvuses; RÕHUTADES nende potentsiaali süsinikuheite vähendamise, ringluse ja innovatsiooni keskustena; KUTSUB ÜLES koostama uue ELi sadamate strateegia, et muuta sadamad majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnakestlikkuse keskusteks, mis läbi edendatakse taristut tsiviil- ja sõjanduslikel eesmärkidel ning tugevdatakse energeetika- ja tööstusklastreid, mis toetavad rohepöoret ja suurendavad üldist konkurentsivõimet;

12. TUNNISTADES, et kalandus ja vesiviljelus on ELi toiduga varustamise ja toiduga kindlustatuse jaoks ning asjaomastele kogukondadele elatusallikana kriitilise tähtsusega; RÕHUTAB vajadust parandada Euroopa kalandus- ja vesiviljelustootjate konkurentsivõimet ja vastupidavust, sealhulgas toetada kalalaevastiku moderniseerimist ja selle süsinikuheite vähendamist, mis peaks käima käsikäes üleminekuga kestlikumale kalapüügile ja vesiviljelusele ning lihtsamale õigusraamistikule;

IV. RANNIKUKOGUKONDADE JA SAARTE KAITSMINE JA VÕIMESTAMINE

13. RÕHUTAB, et vastupanuvõimelised rannikukogukonnad ja heas seisundis maailmameri on omavahel lahutamatu seotud; RÕHUTAB, et ranniku- ja saarekogukondade sotsiaalkultuuriline ja majanduslik elujõulisus ning merendustegevuse kestlikkus sõltuvad heas seisundis ja hästi toimivatest ookeanidest ja meredest ning inimtegevuse kestlikust juhtimisest, samuti kliimamuutuste mõjuga, nagu merevee taseme tõus, rannikuerosioon ja sagenenud äärmuslikud ilmastikunähtused, kohanemise toetamisest; TOOB ESILE vajaduse vältida ja minimeerida meie ookeanidele ja meredele surve avaldamist, sealhulgas kliimamuutusi ja igat liiki reostust, ning toetada mitmekesiseid majandussektoreid, mis sõltuvad kestlikust sinimajandusest, mis peaks olema Euroopa maailmamerepakti kõige tähtsamad prioriteedid; VÄLJENDAB selles kontekstis HEAMEELT suurema ranniku- ja saarekogukondade kohanemispüüdluste toetamisega osana komisjoni poolt välja kuulutatud saari ja rannikukogukondi käsitlevast teatisest; RÕHUTAB, et piirkondliku, riikliku ja kohaliku tasandi vahelist koordineerimist tuleks tõhustada ja see tuleks integreerida otsustusprotsessidesse, ning rõhutab ökosüsteemipõhise lähenemisviisi kohaldamise tähtsust; ja TOOB ESILE, et kestlikul kalapüügil ja vesiviljelusel ning meretranspordil on osa ülemaailmses toiduga varustamises ning neil on koos turismi ja merel toodetud taastuvenergiaga muude sektorite hulgas rannikukogukondade majanduses tähtis roll;

14. RÕHUTAB tulevase kestlikku turismi käsitleva ELi strateegia olulisust, kusjuures see strateegia peaks toetama ranniku- ja saaresihtkohti koordineerimise, ühise juhtimise ja seireraamistike parandamisel ning nende võimet kohaneda uute väljakutsetega, tagades, et turismi areng on kooskõlas laiemate keskkonnakestlikkuse eesmärkidega;
15. TULETAB MEELDE, kui oluline on tagada eriline tähelepanu ja asjakohane toetus ELile, ELi äärepoolseimatele piirkondadele ja assotsieerunud ülemeremaadele ja -territooriumidele, millel on ELi jaoks tõeline strateegiline ja majanduslik tähtsus, et kaotada nende eraldatus ning rahuldada nende sotsiaalseid, majanduslikke, ökoloogilisi, energia- ja toiduvajadusi;

V. MAAILMAMEREAALASTE TEADUSUURINGUTE, TEADMISTE JA OSKUSTE KESKNE ROLL SINIINNOVATSIOONIS

16. VÄLJENDAB HEAMEELT maailmamere seire algatuse üle; RÕHUTAB, et maailmamere tõhusaks majandamiseks, laevaliikluse ohutuseks, kliimamuutustega kohanemiseks ja mereressursside kestlikuks kasutamiseks on olulised põhjalikud maailmamerealased teadmised, standarditud mereandmed ning tõhustatud andmete kogumine ja seire; KUTSUB ÜLES tugevdama andmehaldusraamistikke, tegema tõhusamat valdkondadevahelist ja piiriülest koostööd maailmamerealaste teadusuuringute vallas, sealhulgas seoses maailmamerele avalduva surve ja selle seirega, samuti teadmiste jagamise ning koolituse, sealhulgas merendusega seotud tööjõu täiend- ja ümberõppe valdkonnas; ning RÕHUTAB, et on oluline tegutseda maailmamerealaste teadmiste alusel, kasutades ära olemasolevaid maailmamerealaste andmete haldamise vahendeid, sealhulgas piirkondlike merekonventsioonide tasandil, ning tugevdada teaduse ja poliitika vahelist seost, sealhulgas Euroopa maailmamere digiteisiku arendamise kaudu;

17. TULETAB MEELDE, kui oluline on toetada teadusuuringuid, innovatsiooni ja avaandmeid, et paremini mõista, kaitsta ja taastada ookeane ja meresid, nende seisundit, dünaamikat ja ökosüsteeme, võimaldades seeläbi tegutseda ümberkujundavalt ja viia ellu siniinnovatsiooni; RÕHUTAB, et on oluline suurendada maailmamerealaseid teadmisi ning kodanike ja noorte kaasamist poliitika kujundamisse;

VI. MERENDUSJULGEOLEK JA MEREKAITSE KUI ALUSTINGIMUS

18. TULETAB MEELDE ELi merendusjulgeoleku strateegiat kui üldist tugiraamistikku, mille kaudu EL ja selle liikmesriigid võtavad meetmeid, et kaitsta oma huve merel ning kaitsta oma kodanikke, väärtusi ja majandust ELi või riikliku poliitika kaudu, edendades samal ajal rahvusvahelisi norme ja järgides täielikult rahvusvahelist õigust, eelkõige ÜRO mereõiguse konventsiooni;
19. TULETAB MEELDE, et EL ja selle liikmesriigid tugevdavad oma rolli ülemaailmse merendusjulgeoleku tagajana kooskõlas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga (ÜJKP) ning muude vahenditega, mis soodustavad laevade ja laevapere liikmete ohutusele ja julgeolekule ning säilitavad ülemaailmseid tarneahelaid sellistes piirkondades nagu Punane meri, Guinea laht, Aafrika Sarv ja Must meri;

20. RÕHUTAB nõuetele mittevastavatest laevadest ja varilaevastikust ELile ja selle liikmesriikidele ning teistele, maailma meredest ja ookeanidest sõltuvatele osalistele tulenevaid riske, sealhulgas ohte merekeskkonnale, meresõiduohutusele ja -turvalisusele, elutähtsale taristule ning kaubandusliku meresõidu õigusele ja standarditele; RÕHUTAB, et varilaevastiku kasutamine õõnestab laevanduse pikaajaliste rahvusvaheliste normide järgimist; need normid on kehtestatud selleks, et säilitada mere- ja siseveetransport kogu maailmas, sealhulgas Põhja-Jäämerel, Atlandi ookeanil ning Mustal, Põhja-, Lääne- ja Vahemerel; KUTSUB liikmesriike, komisjoni ja kõrget esindajat ÜLES hõlbustama oma vastutusala piires sihipärast ja koordineeritud reageerimist varilaevastikust tulenevatele ohtudele;
21. RÕHUTAB selle olulisust, et EL tõhustaks ÜJKP raames jätkuvalt oma mereoperatsioone, keskendudes olukorradeadlikkusele merel, sealhulgas Euroopa Meresõiduohutuse Ameti välja töötatud teabevahetussüsteemide kaudu; RÕHUTAB lisaks tungivat vajadust suurendada ELi ja selle liikmesriikide elutähtsa (nii veepealse kui veealuse) meretaristu, sealhulgas merekaablite ja torujuhtmete vastupidavust ning suurendada sellega seoses jõupingutusi küberturvalisuse probleemide ja muude merendusvaldkonna hübriidohtudega tegelemiseks ELi, piirkondlikul ja riiklikul tasandil; RÕHUTAB, et lõhkemata moon, sealhulgas keemialaskemoon, kujutab endast ohtu mereökosüsteemidele ja -taristule, ning ERGUTAB tegema rahvusvahelist koostööd nende probleemide tõhusaks lahendamiseks; VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni kava üle töötada välja lõhkemata moona koordineeritud kõrvaldamise strateegia;

22. TERVITAB ühisteatist kaabliturvalisuse tegevuskava kohta ning KUTSUB liikmesriike ÜLES võtma kiireloomulisi ja tõhusaid meetmeid ning tegema koostööd omavahel, komisjoni, kõrge esindaja ja teiste asjaomaste osalejatega, nagu NATO, järgides täielikult kokkulepitud läbipaistvuse, vastastikkuse ja kaasavuse juhtpõhimõtteid ning ELi ja NATO sõltumatust otsuste tegemisel, ilma et see piiraks teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära ning võttes arvesse kõigi liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsehuve; RÕHUTAB rolli, mis on asjaomastel riiklikel ametiasutustel, kes täidavad rannikuvalveülesandeid ja muid asjakohaseid ülesandeid, mis on hädavajalikud meresõidu turvalisuse toetamiseks; RÕHUTAB, et on oluline tõhustada valdkondadevahelist teabe jagamist merenduse valdkonnas ELi, piirkonna ja riigi tasandil;

VII. RAHVUSVAHELINE MAAILMAMERE MAJANDAMINE JA TÕHUSAM MAAILMAMEREDIPLOMAATIA

23. KINNITAB TAAS ÜRO 12. detsembri 2024. aasta resolutsioonis A/RES/79/144 väljendatud seisukohta, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooniga (UNCLOS) on kehtestatud õigusraamistik, millele peab vastama kogu ookeanidel ja meredel toimuv tegevus; KORDAB, et rahvusvaheline osalemine tugeva reeglitel põhineva mitmepoolsuse vormis on otsustava tähtsusega, et saavutada sisulisi tulemusi maailmamere rahvusvahelise majandamise parandamisel;

24. TULETAB MEELDE ÜRO 13. septembri 2007. aasta resolutsiooni A/RES/61/295, millega võeti vastu põlisrahvaste õiguste deklaratsioon; TUNNISTAB, et põlisrahvastel, kellel on põlisteadmised mereökosüsteemide kohta, on tähtis roll; ON kaitse ja kestliku kasutamise alaste meetmete võtmisel JÄTKUVALT pühendunud eesmärgile toetada ja edendada põlisrahvaste ja kohalike kogukondade osalemist ja koostööd ning nende kaasamist;
25. ON JÄTKUVALT pühendunud rahvusvahelisele osalemisele ülemaailmsetes jõupingutustes, et kaitsta ookeane ja meresid, tegutseda kooskõlas rahvusvaheliste partnerite ja piirkondlike kalandusorganisatsioonidega, samuti piirkondlike merekonventsioonide ja nende tegevuskavade ja strateegiatega ning kestliku kalapüügi partnerluslepingutega, et tegeleda ülemaailmsete probleemidega, nagu merereostus, kalavarude ja mere elurikkuse vähenemine, sealhulgas tõhus kontroll, parimate tavade jagamine, standardite ühtlustamine, kalavarude tasakaalustatud majandamise tagamine ning koostoime edendamine kestliku arengu 14. eesmärgi ja ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 maailmamerega seotud eesmärkide saavutamiseks ning maailmamere kaitset käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepete järgimiseks; TUNNISTAB, et Arktika merekeskkond on ainulaadne ja habras, ning on jätkuvalt pühendunud Arktika Nõukogu toetamisele merekeskkonna kaitsmisel;

26. KINNITAB VEEL KORD ELi nulltolerantsi ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi suhtes; TOETAB sellega seoses ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi alaseid dialooge kolmandate riikidega ja ELi kaardisüsteemi; KUTSUB ÜLES suurendama rahvusvahelist ja mitmepoolset koostööd ning tagama kalalaevade omandistruktuuride läbipaistvuse; KUTSUB ÜLES rakendama ELi välistegevuse suhtes uut strateegilist ja ambitsioonikat lähenemisviisi seoses üleilmse kalanduse juhtimise ning maailmamere ja selle ressursside kestliku majandamisega, sealhulgas kestliku kalapüügi partnerluslepingute uue põlvkonnaga;
27. VÄLJENDAB HEAMEELT väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevate alade mere elurikkust käsitleva kokkuleppe (BBNJ kokkulepe) peatse jõustumise üle; RÕHUTAB oma pühendumust eesmärgile julgustada ja toetada BBNJ kokkuleppe edasist ratifitseerimist ning täielikku ja tõhusat rakendamist;
28. TERVITAB ÜRO kolmanda maailmamerekonverentsi edu ja tulemusi ning konverentsi poolt vastu võetud ÜRO 30. juuni 2025. aasta resolutsiooni A/RES/79/314, millega kiideti heaks deklaratsioon „Our ocean, our future: united for action“ („Meie maailmameri, meie tulevik: ühinenud kiireks tegutsemiseks“) ja milles kutsutakse üles võtma ambitsioonikaid meetmeid maailmamere ja selle ökosüsteemide kaitsmiseks, säilitamiseks, kestlikuks kasutamiseks ja taastamiseks; KUTSUB ÜLES seda täielikult rakendama ning JUHIB TÄHELEPANU ELi ja selle liikmesriikide poolt sellega seoses esitatud vabatahtlike kohustuste loetelule; TOETAB kolmandal ÜRO maailmamerekonverentsil esitatud Nice'i üleskutset sõlmida ambitsioonikas plastilepe ning KUTSUB ÜLES jätkama läbirääkimisi ja teavitustegevust, et töötada välja ja võtta vastu rahvusvaheline õiguslikult siduv kokkulepe plastireostuse lõpetamiseks, sealhulgas merekeskkonnas, kasutades kogu olelusringi hõlmavat lähenemisviisi;

29. TOETAB seda olulist tööd, mida ELi liikmesriigid on Rahvusvahelise Süvamerepõhja Organisatsiooni (ISA) raames teinud selleks, et luua võimaliku tulevase süvamerekaevandamise jaoks usaldusväärne reguleeriv kord, mis põhineb ettevaatuspõhimõttel ning kõrgeimatel keskkonnastandarditel ja piisavatel teaduslikel teadmistel, tagamaks et sellisel tegevusel ei oleks kahjulikku mõju piirkonna merekeskkonnale, nagu on määratletud ÜRO mereõiguse konventsioonis;
30. VÄLJENDAB HEAMEELT seoses Euroopa maailmamerepaktis esitatud kavatsustega tugevdada maailmamere rahvusvahelist majandamist ning ELi strateegilise maailmamerediplomaatia vahendeid ja eesmärke.
-